

Izhaja 15. vsakega  
meseca.  
Ček. konto 11.631

# POŠTAR

Letna naročnina . . Din 24.—  
Polletna naročnina . . „ 12.—  
Posamezna številka . . „ 2.—

## Strokovni list poštних nameščencev

Štev. 13.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1932.

IV. leto.

**Vesele božične praznike in res srečno novo leto želita vsem naročnikom  
in prijateljem lista »Poštar«** Uredništvo in uprava.

### Skupščina nižjih poštних uslužbencev v Beogradu.

Beograd, 11. dec.

Danes ob 9.30 je bila otvorjena skupščina Udruženja poštних, telegrafskih in telefonskih zvaničnikov in služiteljev kraljevine Jugoslavije. Ta je bila sicer sklicana v dvorano Poštne doma, toda gostoljubno Udruženje p. t. t. službenika kraljevine Jugoslavije nižjim poštним uslužbencem, ki so se zbrali iz vse države, ni dovolila uporabe dvorane v »Poštном domu«, zato so se sešli vsi v precej tesnih prostorih »Zadruga p. t. t. uslužbencev« poleg imenovanega doma. Odklonitev dovolitve zborovanja v omenjeni dvorani je tem značilnejša, ker so ravno zvaničniki in služitelji najzvestejše skozi dolgih 13 let plačevali članarino bivši OPO, današnji UPU, ki poseduje tudi »Poštni dom« v Beogradu. To pa je hkrati tudi en dokaz več, kako potrebno je bilo osnovanje samostojnega društva vseh nižjih poštних uslužbencev naše mile domovine.

Poštni zvaničniki in služitelji naše prestolice so se udeležili zborovanja z velikim zanimanjem in v nepričakovano velikem številu, preko 250, kar je zelo razveseljivo, predvsem iz razloga, ker zvaničniki in služitelji največje pošte v državi — to je pošte Beograd 2 — zborovanju niso mogli prisostvovati. Iz Dravske banovine je prispelo 10 delegatov, po 1 pa iz Šida, Velikega Bečkereka, Sarajeva, Kruševca in Niša ter 4 iz Zagreba. Brzojavno so pozdravili skupščino tudi tovariši iz Zajčarja in drugih krajev države; iz Vinkovcev je prispelo 24 pooblastil, ker se tamošnji nižji uslužbenci zaradi prepovedi upravnika pošte Vinkovci skupščine niso mogli udeležiti. Ljubljanski in mariborski delegati pod vodstvom zaslužnega predsednika g. Josipa Penka so zastopali svoje članstvo s 478 pooblastil, zagrebški pod vodstvom svojega vodje g. Dragotina Graberja so posedovali 150 pooblastil. Zvaničnik Djordje Krasić iz Niša je zastopal 54 članov, po več članov pa tudi ostali delegati iz Kruševca, Šida, Velikega Bečkereka, Sarajeva itd. tako, da je bilo na občnem zboru zastopanih ca 1500 nižjih poštних nameščencev, kar je glede na dejstvo, da je društvo nižjih p. t. uslužbencev delovalo dosedaj le v področju Dravske banovine, gotovo najboljšo znamenje za bodočnost Udruženja poštних, telegrafskih in telefonskih zvaničnikov in služiteljev kraljevine Jugoslavije.

Ob pol 10. je otvoril skupščino zvaničnik glavnega telegrafa v Beogradu, g. Stanko Vujašinović, ter uvodoma pozdravil odposlanca in zastopnika resortnega ministra, g. Lazarja Radivojevića ter njegovega pomočnika, g. inž. D. Ratajca, g. Djoko Djordjevića, višjega svetnika poštne uprave pri ministristvu za promet. Pozdravil pa je tudi zastopnika

policijske uprave in zastopnike posameznih listov, kakor tudi delegate in vse ostale prisotne. Zahvalil se je za tako obilno udeležbo ter predlagal izvolitev predsednika skupščine, 2 sekretarjev in 2 overovateljev zapisnika. Izvoljeni so bili: za predsednika g. Stanko Vujašinović, zvaničnik glavnega telegrafa, za sekretarja g. Drago Djurić, služitelj glavnega telegrafa in g. Mihajlo Janošević, zvaničnik iz Zagreba, za overovatelja zapisnika g. Matko Božičev, zvaničnik iz Maribora in g. Aleksander Zlatanović, zvaničnik glavnega telegrafa v Beogradu. S tem je bila skupščina konstituirana in predsedujoči je predlagal, da se pošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravni brzojavki resortnemu ministru g. inž. Lazarju Radivojeviću ter pomočniku ministra, g. ing. Dobrosavu Ratajcu. Brzojavke, ki so bile sprejete z burnimi ovacijami, se glase:

Njegovom Vel. kralju Aleksandru I.  
Beograd.

Zvaničnici i služitelji poštansko telegrafsko telefonske struke kraljevine Jugoslavije sa svoje prve skupštine pozdravljaju svoga kralja i Njegov svetli Dom sa: Živeli!

Udruženje p. t. t. zvaničnika i služitelja kraljevine Jugoslavije.

Ministru saobraćaja, g. Lazi Radivojeviću  
Beograd.

Zvaničnici i služitelji poštansko telegrafsko telefonske struke kraljevine Jugoslavije smatraju za svoju dužnost da sa svoje prve skupštine pozdrave svoga gospod. Ministra.

Udruženje p. t. t. zvaničnika i služitelja kraljevine Jugoslavije.

Gospodinu Dobrosavu Ratajcu,  
Pomočniku Ministra Saobraćaja  
Beograd.

Zvaničnici i služitelji poštansko telegrafsko telefonske struke skupljeni na svojoj prvoj skupštini radi obrazovanja udruženja sa čije platforme šalju jednodušni pozdrav svome šefu struke.

Udruženje p. t. t. zvaničnika i služitelja kraljevine Jugoslavije.

**Tvornica dežnikov  
L. MIKUŠ**

**Ljubljana, Mestni trg 15**

priporoča svojo bogato za-  
logo dežnikov in spreha-  
jalnih palic.

Nato je govoril zastopnik glavne poštne uprave, višji svetnik g. Djoka Djordjević ter v svojem lepo zasnovanem govoru v imenu g. ministra inž. Lazarja Radivojevića, pomočnika ministra g. inž. Dobrosava Ratajca, kakor tudi v svojem lastnem imenu pozdravil zborovalce ter želel obilo uspeha. Ta govor je bil sprejet z dolgotrajnim pritrdjenjem. Za krasne besede se je zahvalil predsednik gosp. Vujašinović.

Zatem so sledili bodrilni govori posameznih zastopnikov po naslednjem redu: zvaničnik gosp. Graber iz Zagreba, predsednik osrednjega društva nižjih p. t. uslužbencev g. Penko iz Ljubljane, g. Božičev iz Maribora, zvaničnik g. Djordje Krasić iz Niša itd. Kakor višji svetnik g. Djordjević, tako so tudi vsi ostali govorniki pozivali prisotne na harmonijo in složno delo v boju za skupni blagor. Posebno zvaničnik g. Dj. Krasić iz Niša, tip pravega in ponosnega Šumadinca, je s svojim temperamentnim govorom očrtal nujno potrebo organiziranja vseh zvaničnikov in služiteljev poštne stroke v močno in samostojno organizacijo. Za svoja izvajanja je žel, kakor ostali govorniki, toplo priznanje.

Sledilo je čitanje pravil. Predsedujoči je omenil, da so pričujoča pravila izvrstno pripravili tovariši Slovenci (aplavdiranje in vzkliki Slovencem), vendar se s prvo točko (§ 1.), ki govori o sedežu centrale v celoti ne strinja, ostale §§ pa vse odobrava. Pri tej točki se je zavlekla debata tudi že na predkonferenci, ki se je vršila na večer skupščine v istih prostorih in, ki so ji prisostvovali tudi številni zvaničniki in služitelji iz Beograda ter ostalih krajev države. Sklenjeno je bilo soglasno, da ostane centrala (glavna uprava) začasno — do prvega kongresa — v Ljubljani, nato pa da se preseli v Beograd. Predsednik g. Vujašinović je nato kar čez noč svojevoljno razveljavil sklep predkonference in spremenil § 1. predloženih pravil. Razumljivo je, da je na ta način povzročil razburjenje delegatov iz Dravske banovine in drugih. Sledila je prav živahna debata, v katero so posegli gg. Penko, Graber, Božičev, Vujašinović, Vasiljević, Stosić, Babić, Acimović in Tetek. Skoro vsi govorniki, razen predsedujočega zvaničnika g. Vujašinovića, so odločno poudarjali, da naj glavna uprava ostane do I. kongresa v Ljubljani. Hvalili so zasluge Slovencev, ki so si jih pridobili za osnovanje tega društva baš zvaničniki in služitelji iz Dravske banovine kot izvrstni organizatorji in kot nesebični borci za pravice vseh nižjih p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije. Posebno temeljit govor služitelja Babića iz Maribora je lepo pokazal, kako je treba v društvu poštenega in odkritosrčnega dela, ki mora sloneti na misli in volji vseh,

ne pa samo na kimanju na levo in desno. Končno se je vdal tudi zvaničnik g. Vujasinović, ki je prvotno hotel, da se centrala prenese takoj v Beograd. Po 2 uri trajajoči debati je bilo nato soglasno sklenjeno predložiti v podpis resortnemu g. ministru pravila nespremenjena, kakor jih je sestavilo dosedanje Osrednje društvo nižjih poštних uslužbencev v Ljubljani. Sklenjeno je bilo tudi zabeležiti v zapisnik, da mora centrala, ki ostane do prvega kongresa v Ljubljani, najkasneje v 6 tednih po odobritvi predloženih pravil, sklicati kongres v Ljubljani, nato pa bo sedež glavne uprave prenešen v Beograd, kar je pač samo ob sebi razumljivo. Prvi kongres se bo vršil v Ljubljani v zahvalo in priznanje tovarišem nižjim p. t. uslužbencem Dravske banovine, ki so s svojim neumornim delom dosegli zdravo osamosvojitve vseh zvaničnikov in služiteljev širom cele domovine.

Dalje je bil izvoljen tudi poseben odbor 3 članov in sicer gg. Penka iz Ljubljane, Vujasinovića iz Beograda in Graberja iz Zagreba, ki morajo v primeru, da bi g. ministru v kakem oziru predložena pravila ne ugajala, izvršiti potrebne in zahtevane spremembe brez sklicanja občnega zbora.

Izvoljen je bil tudi poseben odbor 6 članov, ki ima nalogo predložiti pravila in zapisnik skupščine g. resortnemu ministru. V ta odbor sta bila izvoljena za Dravsko banovino tudi gg. Penko in Božičev.

Zvaničnik g. Graber iz Zagreba se je zahvalil za složnost in predlagal, da se v zapisniku zabeleži tudi zahteva skupščine, da

naj g. minister glede na jasno določilo točke 6., § 76. u. z. prepove udeležbo nižjim p. t. uslužbencem na kongresu UPU., ki se bo vršil v soboto in nedeljo dne 17. in 18. t. m. Poskrbi naj se torej zato, da se zadosti zahtevam u. z. in izloči nižje uslužbence iz UPU ter, da mora UPU spremeniti svoje ime.

Predlog je bil sprejet z velikim navdušenjem vseh prisotnih.

Pri slučajnosti je prvi govoril g. Penko, ki je izrazil svoje veselje nad uspešnim in složnim delom skupščine. V svojem govoru je pozival vse navzoče na dostojnost in uslužnost napram svojim predpostavljenim in z več vzkliki Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu ter s stavkom: »Poznamo samo 1 Boga in 1 kralja!« zaključil svoj govor, ki so mu sledile dolgotrajne ovacije.

Nato so bile na predlog zaslužnega predsednika in neugnanega borca za pravice vseh zvaničnikov in služiteljev, g. Josipa Penka, poslani še pozdravne brzojavke naslednjim gospodom, ki so si pridobili za osamosvojitve zvaničnikov in služiteljev nevenljivih zaslug in sicer: ministru g. dr. Albertu Kramerju, državnemu svetniku v p. g. dr. Vilku Baltiču, narodnemu poslancu g. dr. Stanetu Rapetu, v. d. direktorja g. dr. Janku Tavzesu in na predlog nekega beogradskega tovariša tudi direktorju g. Rudolfu Rupcu.

Ob 13. je predsednik zvaničnik g. Vujasinović zaključil občni zbor, ki je uspešno dokončal svoje veliko delo.

## Pozdravna prireditev poštarjev iz zelene, severne polovice dravske banovine.

Sicer tiha, v delo uglobljena mariborska poštarska družina je imela dne 4. decembra v veliki dvorani hotela »Orel« lepo slavlje. Člani te velike družine so prihiteli iz bližnjih in daljnih krajev, da izkažejo skupaj z Mariborčani v impozantnem številu — ca 200 — čast novoimenovanemu vršilcu dolžnosti direktorja, dr. Janku Tavzesu.

Dvorana je bila nabito polna. Med burnim aplavzom je vstopil g. direktor. Pristopili sta k njemu gdč. Vatovčeva s pošte Maribor 2 in gdč. Jerebova s pošte Maribor 1 ter sta izročili slavljenju šopek krasnih rdečih nageljčkov. Gdč. Vatovčeva je tolmačila pomen rdečih cvetlic, ki naj izražajo našo ljubezen do glavarja naše direkcije, našo ljubezen do stroke, ki jo slavljenec predstavlja, do stroke, od katere in v kateri živimo. Zelenje okrog cvetlic pa naj pomeni naše upanje v boljšo bodočnost Domovine, stroke in tudi nas.

Po kratkem, lepem govoru je razložil predsednik pripravljalnega odbora, g. Kumar Matko, pomen današnjega slavlja ter pozdravil g. direktorja v imenu vseh navzočih.

G. Monda je popravil svoj ljubljanski govor v toliko, da ni govoril v Ljubljani le v imenu mariborskih ambulancarjev, kakor je to tam omenil, ampak v imenu vseh članov naše velike poštarske družine iz Maribora, iz Slovenskih goric, iz Dravske doline, iz širokega Dravskega in revnega Murskega polja — torej iz severne zelene polovice naše banovine.

V imenu stanovskih tovarišic je spregovorila gdč. Pondelakova. Ponosni smo, da je tudi nas usoda privedla do tega, da lahko služimo državi in človeškemu napredku. Sredstvo do tega udejevanja nam nudi delo v trdem boju za obstanek, ki v dobi izpodrinjajočih strojev, veliki brezposelnosti in skrajno materialističnem svetovnem naziranju ni lahek niti za moškega, še manj za žensko. Večina izmed stanovskih tovarišic je okusila grenki kelih težkih preizkušenj, bol,

ki je tolikokrat skušala streti našo tvorno silo. Prepričani smo, da mora nastopiti po prirodnih in vesoljnih zakonih zarja srečne dobe. Naša notranjost je pripravljena za doživljanje velike radosti, svetlega trenutka, ki ga doživljamo sedaj, ko z iskreno udanostjo pozdravljamo g. direktorja.

G. Štefanec je pozdravil g. direktorja ne le kot zaslužnega moža, ki pozna našo stroko do najmanjše podrobnosti, ki ji posveča vse svoje sile in moči, ampak se udejevuje poleg svoje odgovorne službe tudi na literarnem polju.

G. Vodopivec je uvodoma ugotovil, da smo se sestali na mestu, kjer je stala še pred par leti stara zgodovinska hišica, predhodnica sedanjega ponosnega »Orla«. Opazovali smo, kako se podira in zida obenem, kako se veže staro z novim, kako se je stara stavba stalno širila in nastala, dokler ni zavzela njene sedanje, lepe in močne oblike. Impozantna stavba se samozavestno ozira po Aleksandrovi cesti, tja na trg Svobode in Jugoslovanski trg. Le stari mariborski grad omejuje pogled na slednja dva...

Naša poštna zajednica je v simbolični zvezi s to stavbo. Težka kladiva zgodovinskih dogodkov so podrla staro zgradbo, mi smo postali staro gradivo za našo novo stavbo. Nova zgradba je že gotova. Lepa je, ponosna je. Stoji tudi na Aleksandrovi cesti, vpira svoj pogled tudi po našem Jugoslovanskem in po trgu Svobode. Toda pred stavbo, kakor pred »Orlom« stari grad, stoji naša mračnost, naše stare tradicije, naša prošlost in naša miselnost. — Zelja moja je, da bi dobra sreča stari grad zrušila in bi postavila na njeno mesto lep vrtec zelenja in jugoslovanskih rož — vere, zaupanja in sloge. Važno je tudi, da je notranjost naše stavbe v harmoniji z njeno zunanostjo. Postaviti je treba pred njena vrata vestnega vratarja, ki bo budno pazil, da ne stopi vanjo nikdo z nečistimi in nepoštenimi nameni, temveč samo vestni, delavni in sposobni ljudje, ki bodo

znali urediti njeno notranjost tako, kakor najbolj odgovarja našim pravičnim težnjam, socialnim potrebam in vsedržavnim interesom. — V teh prostorih treba postaviti še toplih ognjišč, pri katerih bomo lahko zagreli svoja mrzla srca in na njih, sežigali naše grehe in stare dokumente. Le tako očiščenih src po takem preobražanju tudi na znotraj, bomo lahko visoko dvignili nad našo stavbo poštno zajednico, neomadeževano jugoslovansko poštno trobojnico, v katere znamenju najiskrenejše pozdravljamo g. direktorja.

Govor g. Vodopivca je žel z ozirom na to, da so vsi navzoči usvojili njegove ideale, ogromno odobravanje, kar se je še stopnjevalo, ko so po končanem govoru zapeli pevci glasbenega društva A. Foersterja sokolsko pesem »Slovenskim telovadcem«.

G. Božičev, predsednik krajevne organizacije nižjih poštних uslužbencev, je pozdravil g. direktorja v imenu zvaničnikov in služiteljev; g. Maherl v imenu pevskega društva »Poštni rog«, g. Babič pa v imenu novoustanovljenega poštne glasbenega društva.

Med govori so zapeli člani pevskega društva »Poštni rog« in člani pevskega odseka poštne glasbenega društva prav lepe narodne pesmi.

Po prečitaniu pozdravnih brzojavk iz vseh krajev zelenega Štajerja je nagovoril slavljenec, g. dr. Janko Tavzes:

Dragi poštarji s severa!

Predvsem moram reči, da sem sila iznuden nad pozornostjo in prisrčnostjo, s katero me sprejema poštarska družina brez razlike na posamezne kaste, na katere se deli. Ne pripisujem tega sprejema samo priljubljenosti svoje osebe, ampak notranji potrebi vseh poštarjev v Dravski banovini po nekem mirnejšem sožitju. Upoštevati je treba, da je nemirni duh velikega časa, ki ga je deležna preživljati naša tolikanj preskušena generacija, zajel tudi naš stan, in še prav posebno poštarski stan. Različni so tu vzroki in krivde dovolj na vseh straneh, le dobre volje vsepovsod premalo.

In vendar nam nalaga že dolžnost do Domovine, da pozabljamo na medsebojne grehe, da se samozatajemo in gremo s čistejšimi nameni v bodočnost. Zbrišimo s sebe madeže, s katerimi so nas oskrunili zadnja tri leta neprimerne in nedostojne borbe po strokovnem časopisju, tako, da je prišla nesloga poštarjev že v pregovor. Otrsimo se domišljavosti in prepotence. Zavedimo se, da danes ni časa za malenkostne boje. Združimo se na bolj zdravi podlagi. Nikar ne mislimo samo na dobrine posameznikov; bodimo širokogrudni in velikopoteznejši. Naloga naših organizacij je danes v tem, da vzgajajo svoje člane v dobre stanovske tovariše in dobre državljane. Trda doba sedanjosti nam veleva, da se odrekamo celo svojih elementarnih pravic, samo da prebijamo Domovino skoz vse nevarnosti, ki ji prete. Niti ne moremo, niti se ne smemo protiviti, če se nam upravičeno stiska pas okoli života. Zato, dragi poštarji, je medsebojna borba še toliko brezpomembnejša.

Že kot personalni šef sem skušal tešiti neugnane strasti in oblastizeljnost. Dokazoval sem, da lahko reši strok. organizacijo razdrapanosti edinole velika toleranca. Zato sem bil vedno na stališču, da se morajo osebe umekniti idejam. Iskal sem vedno srednjo pot. Nobene razlike nisem delal v službi med organiziranimi in neorganiziranimi člani poštarske družine. Objektivnost do vseh mi je bila in je še danes podlaga mojemu uradovanju. Koliko Vas je, ki ste se ustmeno in pismeno obračali in se še obračate name v negotovosti in skrbi, toda nikoli še nisem nikogar vprašal, koliko šol ima, preden sem mu pomagal. Koliko je Vas, katerim nisem skušal storiti, kar je bilo v mojih močeh. Moja personalna politika obstoji v kratkem

stavku: Stori dobro, če le to dopušča interes službe! In v tem se mi zdi, da tiči več drugarskega razpoloženja, kakor v vseh večnih frazah brez dejanj. Na zadovoljstvo lahko ugotavljam, da je dobrih poštarjev, ki radi v miru živijo in se pehajo le za svoj košček kruha, ogromna večina. Vsi ti trezni nameščenci stoje z ramo ob rami pri vsakdanjem delu za pravilno funkcioniranje naše občne kulturne institucije. Vsi pa obsojajo izzivanje demokratičnih principov po nekaterih prepotentnih voditeljih in zlasti še grožnje z represalijami proti vsem tistim, ki bi jim ne sledili slepo in bi poskusili misliti s svojo glavo.

Z njimi enako obsojam brezglavo društveno politiko tudi jaz. Obsojam jo, ker škoduje miru v stroki in njenemu ugledu. Pozivam zato vse, da pomagajo čimprej razčistiti položaj in ustvariti znosne razmere. Za nobeno osebo ne gre. Kdor se je kompromitiral, naj v interesu dobre stvari čimprej gre, ampak ne samo navidezno, temveč dokončno. Voditelj dravske sekcije udruženja naj pa postane mož, ki bo s svojim nastopom odprl vanjo vrata še mnogim drugim, ki stoje danes iz razumljivih razlogov izven nje. Izberite si ga čimprej, da ozdravi bolni organizem. Zato ni potreben niti bog ve kakšen govornik niti frazer iz časopisja, ampak tizen in uvideven mož, do katerega boste imeli zaupanje vsi. Poudarjam, da ne vsiljujem prav nobene osebe, ker je to popolnoma stvar članstva.

Spregovorili smo o najbolj pereči in aktualni stvari, ker vem, da ste radovedni, kakšno je moje naziranje v tej važi stanovski zadevi. Povedal sem Vam jasno, ker nisem bil nikoli vaju s lepomišenja. Posebno rad sem podal to sliko Vam štajerskim poštarjem, ki ste precej daleč od ljubljanskega boja in lahko po teh mojih besedah objektivneje gledate na položaj. V Mariboru je bil od nekdanj velik interes do strokovnega gibanja in prepričan sem, da bo Maribor s svojo lepo okolico vred tudi to pot pomagal dobri stvari z mrtve točke. Naša Štajerska meja mora prednjačiti.

Prednjačiti pa mora še v nečem drugem. Gre za pravilno nacionalno čuvstvovanje, ki se mora na našem severu zlasti propagirati. Ne mislim tu kakega strankarskega udejstvovanja v ožjem smislu besede, ki je preveč ozkogrudno za namen mojih besedi, ampak pravo zavest naše narodne skupnosti, zavest, da smo Srbi, Hrvati in Slovenci en narod, da prebiva en državni narod od Maribora do Soluna, da je edino v močni Jugoslaviji rešitev slov. dela našega naroda. V tej skupni edinici ni nevarnosti niti za slovensko samobitnost, dokler bomo mi značajno branili naš jezik, a ne branili pred njemu nasprotujočimi tendencami s strani naših srbsko-hrvatskih bratov, katerih pri ogromni njih večini sploh ni, ampak branili njegovo sveto čistost pred nemarnostjo nas samih. V tem obstoji naš slovenski problem.

Čemu sem Vam omenil ta moment, gospoda?

Zato, ker je poštarški stan v prvi vrsti poklican, da poleg drugih činiteljev širi med narodom, kateremu je po narodi svoje službe najbližji, presveto in pravo državljansko zavest. Poštar ima največ prilike, da pomaga ljudstvu tudi v tem oziru, kakor mu je svetovalec in pomočnik v toliko drugih rečeh, če se resnično zaveda svojih dolžnosti.

Tovariši s severa, kjer naš življ je ni tako prepojen s pravo miselnostjo, Vi torej nimate samo dolžnosti, ki Vam jih nalaga naporena in odgovorna Vaša služba, država zahteva od Vas še več: ona zahteva, da vršite izven nje še druge državljanske naloge, da pomagate pri prepotrebni nacionalni vzgoji naroda. Nihče ne sme napačno razumeti tega mojega odstavka. Spregovoril sem te besede

z edinim namenom, da Vas opozorim na potrebo Vašega prosvetnega sodelovanja. Res je, da ni vsak za to, a kak kamenček za zgradbo narodne kulture glede na nove potrebe lahko doprinese vsakdo. Povem Vam, da bom podpiral vsako tako stremljenje.

Gospoda! Bodimo zvesti drug drugemu, zvesti stroki, ki smo si jo izbrali in najzvestejši naši narodni državi. Ne pozabimo niti za trenotek, da pomeni ona za nas samobitno narodno življenje in vso srečo svobodnega človeka.

Zahvaljujem se Vam za prelepi sprejem, zahvaljujem za tople pozdravne besede in Vas prosim: Ravajte se po mojih besedah, da zopet zraste ugled naše stroke. Pozdravljeni!

\*

Za mal denar najlepše razvedrilo v Automat buffeju

**Daj-Dam** na Aleksandrovi c. 4, telefon 2308

Razne delikateze, sendviči, topla jedila, kava, čaj, pecivo, slaščice, sladoled, vedno sveže pivo in najizbranejša vina.

Jože Jakše:

## Iz opozicije.

Prejeli smo in objavljamo:

Uredništvu »Poštarja«

v Ljubljani.

Oprostite, da Vas nadlegujem, toda »dnevne prilike so nanesele« tako, da moram prositi Vaš cenj. list za gostoljubnost. Spodnji članek sem izročil dne 1. decembra t. l. uredništvu »Poštne glasnika«, a mi ga je vrnilo, češ da nima prostora. Ker mi je mnogo na tem, da izve za moj odgovor p. t. t. osebe še pred kongresom, Vas vljudno prosim, da članek Vi objavite, naročnike lista pa prosim, da dajo prečitat ta članek drugim.

Spoštovanjem

Jože Jakše.

Prosim, gospod urednik, da daste še meni malo prostora v Vašem cenj. listu. Saj je v zadnji številki P. gl. 25krat natisnjeno moje ime, zato imam vsekakor pravico, da pridem tudi jaz do besede. Kolikor se bo dalo na kratko, se hočem dotekniti nekaterih stvari iz člankov »Uprava sekcije podala ostavko« in »Zvezda mila«.

Opozicija članov proti sedanjemu vodstvu Dravske sekcije UPU ni bila in ni v nikaki zvezi z »nasprotniki okoli Poštara«. To sem že nekoč povedal, pa naj bo še enkrat: za nas niso ljudje okoli »Poštara« nikak bav-bav več, ker »gledamo v bodočnost in na celoto in iz te perspektive je usmerjeno naše delo in stremljenje v organizaciji — ne samo slovenskih, ampak vseh jugoslovanskih poštarjev« (P. gl. od 21. nov. 1932, 4. stran, 1. stolpec). Vzlic temu nimamo nikakih dogovorov ne razgovorov ne zvez drug z drugim. Oni pač ne pridejo k nam s kako tako željo, mi pa tudi ne moremo vabiti gostov, dokler nismo pomeli lastne hiše.

Prvič slišim, da je dala uprava DS v zadnjem polletju voditeljem opozicije dvakrat »priliko za pomirljivo sožitje« in da je bila obakrat prevarana. Jaz vem samo za eno tako »priliko« in pa to, da je ostala prevarana vedno — opozicija. Pred kongresom ste dve vidni osebnosti iz poštne vrste posredovali pri vodilnih funkcionarjih DS (brez moje vednosti, saj sem se prav tiste dni šele vrnil z bolniškega dopusta), naj ne pošiljajo toliko delegatov na kongres, ker je članstvo proti temu. Obljubili so, a prevarali. Na edinem sestanku med voditelji uprave DS in opozicije dne 3. oktobra 1932 se je sklenilo oziroma ugotovilo: 1. ves boj ne gre iz osebnih,

Govor g. direktorja je napravil na navzoče globok vtis; vsak udeleženec te slavnosti se je gotovo odločil, da gre v boj proti razdiralcem sloge v društvenem življenju, da pozabi medsebojne grehe, da — gremo ramo ob rami vsi poštarji s čistejšimi čuti naprej...

G. Kumar se je zahvalil g. direktorju, ker se je odzval našemu vabilu, z obljubo, da hočemo delati po njegovih smernicah ter zaključil oficijelni del pozdravne prireditve s pozivom na delo za uresničenje lepih besed, katere je izrekel Nj. Vel. kralj Aleksander ob priliki lanskoletnega bivanja v Zagrebu: »Pozabimo na vse to, kar nas je v preteklosti delilo in stavimo se vsi v službo velike vzvišene misli, da čuvamo in krepimo našo veliko in milo domovino Jugoslavijo!«

temveč načelnih razlogov; 2. takoj se skliče občni zbor DS; 3. preneha se z napadi v listu. — Opozicija je ostala zopet prevarana, zakaj rezultat gornjih sklepov je bil: 1. očitajo se še dalje opoziciji, posebno meni, zgolj osebni, sebični, častihlepni, užaljeni in kaj vem še kakšni nagibi; 2. občni zbor se ne skliče; 3. napadi na opozicijo, imenoma samo na mene, so se podvojili in potrojili.

Da bi se bila opozicija odkrito norčevala iz »sporazuma«, ni res. Povedala pa je drugim isto, kar sva povedala g. Žnidarič in jaz gg. Rabiču in Epichu na samem sestanku dne 3. oktobra 1932. Namreč: kompromis v načelnih stvareh ni mogoč. Če pravi opozicija: to je belo, a uprava DS: to je črno, se kot poštenjak ne morem zediniti na kompromisno rešitev, češ: pa recimo, da je zeleno! Zato sem takrat rekel in danes pravim: prepustimo občnemu zboru, da vidimo, na katerem načelnem stališču stoji večina članstva. Slejkoprej se mi zdi to edino pravilno, kar sta na sestanku potrdila tudi delegata DS in kar se posebno lepo zrcali v komunikaciji uprave Dravske sekcije UPU (uvodnik v P. gl. od 12. oktobra 1932).

Kakor hitro pa so ugotovljeni načelni nagibi, je jasno, da ne gre za osebne ambicije in vse tiste attribute, ki so g. Čampi že tako prešli v meso in kri, da jih zdrdra ob vsaki priliki ko šest resnic in da se že iz njih spozna vsak njegov spis... Sicer pa, res je: »... jasno je, da za velik del članstva ne bi bilo dolgo več mesta v sekciji, ki bi jo strahovali in pestili ljudje za svoj osebni prestiž. Tako bi ostal od današnje sekcije le še ozek krog ljudi, ki bi vodili visoko politiko osebnih ambicij. Ta krog bi bil neskončno daleč od slovenskih poštarjev...« (Pošt. gl. od 21. novembra 1932, 2. stran, 3. stolpec). Natančno, do pičice tako! Samo namesto pogojnika lahko stavijo kar sedanjik, zakaj vse to je že, saj ta krog je že tako ozek in osamljen, da se ga — po besedah samega g. predsednika DS (P. gl. od 21. nov. 1932, 3. stran, 3. stolpec) — ogibajo člani in poverjeniki kakor okužencev...

Kar se tiče moje kandidature za bodočega predsednika, postaja stvar že smešna. Ves čas nisem bil kandidat za to mesto in še danes nisem. Napisal sem to že v P. gl. in tudi javno povedal na sestankih. Več ne morem

ČITATELJI POZOR NA ČLANEK O »DOBROTI!«

storiti. Naj še to povem, da ne odklanjam kandidature iz strahu pred nezaupanjem članstva ali iz strahu pred nerazpoloženjem gospodov iz centrale, temveč zgolj zato, ker nimam volje do tega mesta. Ne tajim pa, da sem vodja sedanje opozicije in kandidat za bodočo upravo.

Prav tako je bajka, da datira borba v organizaciji od dneva, ko sem prenehal biti predsednik. Še posebno ne: ker sem nehal biti predsednik. Ves tozadevni odstavek v osporjenem članku (P. gl. od 21. nov. 1932, 3. stran, 1. stolpec) je namreč tako zavrit, kakor da sem na mariborski skupščini dne 4. maja 1930 moral odložiti predsedstvo in da me od tistega dne nepretrgoma grize črv, zakaj nisem več predsednik, in razjeda ljubosumnost, zakaj je g. Čampa predsednik. A resnica je tako daleč, ko od zemlje do sonca. Predaleč bi šlo, ako bi hotel na tem mestu razkladati vso zgodovino zadnjih treh let v upravi DS. Mislim tudi, da ni več dosti takih članov, ki slepo vse verjamejo, kar g. Č. napiše. Tolažim se tudi s tem, da še niso pozabili vsi odborniki izza zadnjega polletja mojega predsednikovanja, kakor sem odlagal predsedniško mesto in prosil g. Čampo za naslednika (prav to zadnje je moj edini in največji greh), da še ni pomrlo onih 200 udeležencev mariborske glavne skupščine, ki so bili osebne priče, kako se je izvršila izprememba v vodstvu DS, da ni še potvorjen zapisnik o tisti skupščini in da še niso raztrgani vsi izvodi P. gl. od 21. maja 1930. — O ne, ni zato razcepljena naša nekdanja enotna organizacija, ker se meni skomina po predsedniških loncih (še nikoli se mi ni kolenilo po njih in menim, da me do smrti ne bodo prijete take skomine), marveč zaradi toliko samohvaljene »ravne linije« g. Čampe. Pa o tem kesneje.

Pretnja članstva UPU, naj si izvoli »popolnoma novo upravo z ljudmi, ki niso soudeleženi v borbi, ki vlada v sekciji, ne na tej in ne na drugi strani«, ker drugače, »če se to ne zgodi, naj članstvo ve, da je Dravska sekcija UPU zapisana razsulu« (P. gl. od 21. nov. 1932, 3. stran, 2. stolpec) — ta pretnja nam ni nova, ker se ponavlja že nekaj časa in je glavni adut g. Čampe. Vemo, da je odločna volja teh čudovito aktivnih »mrličev«: rajši razbiti organizacijo, kakor jo dati v roke opoziciji! Rajši izključiti za organizacijo zaslužne člane, kakor da bi jih članstvo izbralo v vodstvo svoje organizacije! — Vse te pretnje in nakane pozna opozicija in na vse je pripravljena, — toda: naj se dopolni do kraja ta nečedna igra z organizacijo slovenskih poštarjev, naj se »izproba« in do tal razgali »ravna linija« g. Čampe! Saj imamo še njegove članke od oktobra 1931 dalje; kako lepo se bodo čitale v izpremenjenih razmerah tirade tega »mrliča in nučenika ideje«!

G. Č. trdi samozavestno: »Karkoli sem kdaj v organizaciji storil, karkoli govoril, sem to storil javno in iz lica v lice. Karkoli sem o kom napisal, sem to tudi podpisal...« (P. gl. od 21. nov. 1932, 4. stran, 1. stolpec). — Kakšne lepe besede! In dva tucata ljudi bo slepo priseglo na te besede, pa naj se jaz na glavo postavim. A vendar so samo besede! Za mene in za tiste, ki so ga dodobra spoznali, tako prazne besede, kakor da bi stale namesto njih črke po abecedi. Moj Bog, vse je storil iz lica v lice! Mar tudi ono čedno gesto nasproti uredniku P. gl. dne 1. julija 1931? Karkoli je napisal, je tudi podpisal! Mar tudi članek »Uprava sekcije podala ostavko« v isti številki lista?

Vprašanje nadrad sem mislil, da je že likvidirano, saj je bilo dovolj pisanega o tem že v septembru. Mar je g. Č. šele zdaj izvedel za to? Kdor ima ušesa za poslušati, naj še enkrat sliši: I. Od nekdanj stojim na stališču in sem ga že bogve kolikrat javno pove-

dal, da je vsak delavec vreden svojega plačila in da zastoj blago ni dosti vredno. 2. Poglavlja o nagradah nisem jaz načel, ampak urednik »Poštnega glasnika« (P. gl. od 6. novembra 1932, 8. stran, 1. stolpec). Jaz nisem nikjer in nikomur govoril o nagradah g. Čampe, saj se nisem prej niti zanimal zanje, dokler ni P. gl. iznesel nekkih napačnih zneskov, na kar sem s svojo okrožnico samo reagiral. 3. Jaz imam tudi izpisek iz blagajniških knjig, pa bova lahko hitro ugotovila, kdo je več dobil na predsedniških nagradah. Prejemal sem jaz manj, prejel pa več ko g. Č. Vzrok je čisto preprost: jaz sem bil namreč 5 let predsednik, g. Čampa pa 2 leti.

Za bogove je poglavje o že ponovno omejnjeni »ravni liniji«. Čudovito, kako lahko g. Č. napiše: »In na vsej moji poti, ki sem jo hodil v organizaciji od prvega dne pa do danes, me bo našla zgodovina zmerom na eni in isti črti, dočim so drugi delali čudovite ovinke in skoke iz programa v program, kakor so pač nanesele dnevne prilike in kakor je to laskalo ljudem.« (P. gl. od 21. nov. 1932, 4. stran, 1. stolpec). — Ne vem, ali je on tako pozabljiv, ali smatra člane UPU za tako pozabljive, da ne rečem — neumne. O njegovi nedoslednosti, o največjih krivuljah, o njegovih drznih skokih iz programa v program bi lahko napisal celo knjigo. Tu se moram v najkrajših črtah omejiti na dejstvo, zakaj sem se v prvi vrsti odločil od njega in njegove politike, a kar je še važnejše: zakaj so ga zapustili — še preden je postal »mrlič« — skoro vsi resni in vidni člani (bivši predsedniki, odborniki, glavni poverjeniki, upravniki itd.), z eno besedo: do redkih izjem, katerih resnično ne razumem, vsi oni, ki vedo, kaj je organizacija in ki zasledujejo njeno življenje od početka. Razcepili smo se, ker je g. Čampa, ta idejni vodja UPU, menjaval najbistvenejši program naše sekcije

Modna manufakturna trgovina

**Fabiani & Jurjovec**

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 5.

se priporoča pri nabavi blaga za obleke. Prodaja na obroke potom Gospodarske zadruge poštinih nameščencev.

Gene zmerne! Postrežba točna in solidna!

kakor suknjo za lepo in grdo vreme! Bil je za strogo centralizacijo Udruženja in njegove imovine ter je v tem pravcu sestavil tudi pravila. To je bilo spomladi 1931. A glej, v jeseni istega leta (prosim vse: prečitajte uvodnik v P. gl. od 21. nov. 1931) »čudoviti skok« v diametralno nasprotni program (tako so pač »nanesele dnevne prilike«): popolna decentralizacija Udruženja in imovine. Pa — »ni še minilo mescev devet« — zopet so »nanesele« te vražje dnevne prilike krasen 180 stopinjski skok v drugi »program«: sekcija, njena imovina, poštni dom — vse v Beograd! Poleg tega še parola, vredna tako demokratskega idealista in zvezanega mrliča: kdor ne parira — ven!

Ne, ne, takih backov ni več dosti, ki bi šli na ta lim! Zaradi neravne črte smo se ravno ločili. Opozicija stoji na jasnem programu, njeno stališče je obrazloženo v okrožnici od 15. novembra 1932. To je tisto stališče, na katerem je stal g. Č. dne 25. oktobra 1931, zaradi česar je bil tisti njegov referat tudi soglasno sprejet. Nadaljnji njegovim skokom in prekopicavanju pa resno in samostojno misleče članstvo ni moglo in ni hotelo slediti. A kar je najlepše: tisti decentralistični program od 25. oktobra 1931 še danes velja, saj je bil sprejet na zadnjem občnem zboru in je torej za vse, posebno pa za upravo DS obvezen. Ali se zavedajo gg. Čampa, Rabič in drugi »delegatje«, da so po sklepu občnega zbora dolžni glasovati —

proti centralističnim odredbam novih pravil, to se pravi: proti oddaji sekcijske imovine in poštne doma beograskemu Udruženju? Pa kaj vprašujem, ali se zavedajo obveznosti sklepa občnega zbora, saj se cela uprava DS javno izprašuje: »Ali smo za skupno imovino ali ne?« (Uvodnik v P. gl. od 12. oktobra 1932). Ker ne veste (žalostna taka uprava!), naj vam povemo mi: ne smete biti za skupno imovino, dokler ne dobite drugačnega naloga od občnega zbora! Zakaj obvezni, od g. Čampe predlagani in soglasno sprejeti sklep zadnjega občnega zbora naše organizacije se glasi, da je treba v našem Udruženju razlikovati trojno imovino: skupno, posebno in zadužbinsko. Dobro veste, da stoji na tem programu opozicija, dobro veste, da stoji za to opozicija tri četrtine članstva, in dobro veste, da ste na ta program vezani po soglasnem sklepu občnega zbora! Kdor pojde torej od Dravske sekcije z drugačnim programom na kongres, ne da bi prej dobil tak drugačen program po sklepu pristojnega občnega zbora, pojde kot izdajalec članstva in kot takega ga bomo tudi klicali na odgovor.

Kolikor govori g. Čampa o osebi g. direktorja in z njim v zvezi o meni, obžalujem, da mu ne morem slediti na to pot. Neobičajno in neprimerno, če ne morda celo nedopustno, je namreč, da opleta v tem časopisnem boju z osebo šefa p. t. t. stroke v dravski banovini kar vprek. Saj se sveti njegovo ime v zadnjem P. gl. menda prav tako 25krat. Rečem samo toliko: svojega prozornega namena člankar ni dosegel. Dobro je namreč znano mnogim, a predvsem prizadetu, da se nisem »jeguljasto in čudovito naglo znašel v vlogi branilca« (P. gl. od 21. novembra 1932, 4. stran, 2. stolpec), temveč da je bila ta stvar bistveno drugačna in da datira še iz časa, ko se niti njemu, še prav posebno pa ne meni, ni sanjalo o kaki taki izpremembi. Zakaj mnogo dokazov hranim, da ni res, da pomenijo zame samo veličine kaj, ampak da sem se največkrat in najrajši znašel med onimi, ki so trpeli krivico.

Kaj, ko bi ne bilo tudi tukaj narobe? Oboževalec g. Tome Jovanovića, naš dični zagovornik »ravne linije«, ga je pustil na cedilu in ga izdal, čim je spoznal, da so vrhovi proti njemu. Ta »zvezani mrlič« se greje v soncu milosti pri obeh centralah, psuje na levo in desno, diktatorsko ukazuje: ukloniti se, tako in tako glasovati, drugače boste izključeni in sekcija razpuščena. — a na drugi strani jaz, ki »gazim po mrličih« in »obrajтам« samo veličine, jem že 2 leti grenki opozicijski kruhek v težkem, neenakem boju proti visoki patronanci ter vsak dan pričakujem, da me ta »zvezani mrlič« izključi iz Udruženja. Kako, za vraga, gre to skupaj?

\*

Toliko se mi je zdelo potrebno povedati vsem, ki zasledujejo to borbo v naši organizaciji, a še posebno onim, ki se ne znajdejo v tej borbi in vedo samo to, da se v Ljubljani kregamo. Treba je bilo to povedati zaradi resnice in pojasnila, a tudi zaradi lastne obrambe. V tej obrambi me ne more motiti dejstvo, da izvestni »nevtralci« z odobravanjem čitajo izlive g. Čampe in njegovih prijateljev, češ: dobro ga je razgalil, točno ga je analiziral! A kadar se jaz, bednik, brez lista, brez blagajne in brez upravnega aparata, od časa do časa oglašim s kako okrožnico ali člankom — v obrambo svoje časti in v interesu organizacije —, takrat huronsko zgrazanje na »nevtralni« strani, češ: glejte, Joja že zopet rovari, zopet napada!

Ne, ne, dragi moji, tako pa se ne bomo šli...

ALI SI ŽE ČLAN »DOBROTE«?

## Pred kongresom.

»Poštni glasnik« št. 21 od 21. novembra t. l. je objavil, da se bo vršil izredni kongres Udruženja p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije v Beogradu in sicer 17., 18. in 19. decembra t. l. Ta kongres bo imel menda nalogo izvršiti korenito reformo (?) udruženja ter sprejeti pravila (najbrže tiste romane, ki so jih že večkrat odklonili) in kar je glavno, priti do denarja, ki ga čuvarji stare uprave nikakor nočejo izročiti — baje iz utemeljenih razlogov. Pa še nekaj. Državni svet je prisodil nižjim p. t. t. uslužbencem pravico do samostojnega udruženja. Razumljivo je že iz samega uradniškega zakona (§ 76), da nižji uslužbenci ne morejo in ne smejo biti člani UPU, temveč le člani lastnega udruženja. In hvala Bogu, samostojno udruženje nižjih poštinih uslužbencev je že na pravi poti. To pa ne gre v račun gospodi okoli UPU. »Poštni glasnik« in vsi srečnejši iz njegove okolice razlagajo sedaj tako, da nižji p. t. t. uslužbenci lahko še nadalje ostanejo člani UPU, seveda če hočejo, ali pa lahko prestopijo v lastno društvo. To zavijanje se nam zdi pač smešno, posebno če pomislimo na to, da še ni dolgo tega, ko so se veljaki ljubljanske UPU na vse načine izjavljali, koliko truda so vložili v borbo za doseg in uveljavljanje samostojnosti naših zvačnikov in služiteljev. Seveda še malo pred tem, pa prav malo, so trdili, da je absolutno nemogoč obstoj še kakšnega drugega udruženja razen zveličavnega UPU. Državni svet jim je gladko izbil to fiksno idejo iz glave. »Poštar« je sicer tudi dve leti neprestano isto trdil, vendar mu ni uspelo upu-gospode prepričati, da so na krivi stezici. Baje bo o tej zadevi razpravljali tudi navedeni upu-kongres? In čemu? Mar se je zopet pojavila kaka luknjica, ki daje možnost zavijanja jasnosti razsodbe državnega sveta? Mar je temu krivo dejstvo, da bo globoka blagajna UPU s tem, da bodo vsi nižji imeli svoje društvo in torej ne bodo smeli biti včlanjeni v UPU, kar je popolnoma samo po sebi razumljivo, res za težke, težke tisočake prikrajšana! —

Najbrže bo to! Zato pa tudi razumemo, da bi prizadeti radi zadevico malo zategnili; kajti novac je pač novac, in ta je danes še posebno drag. Mislimo pa, da je to tudi eden razlogov — najbrže glavni — da je uprava ljubljanskega UPU na svoji seji od 12. p. m. odstopila. S tem, da bodo nižji poštini uslužbenci vstopili v svoje društvo — priznati moramo namreč, da je v ljubljanskem UPU — po sili razmeric — še prav lepo število nižjih uslužbencev organiziranih — so padli zadnji stebri predstavnikom tukajšnjega UPU. Uradniki so namreč že zdavnaj spoznali svoje »voditelje« in jim odrekli vsako oporo, razen par izjem. Na podlagi tega in upoštevanje tudi ostale okolnosti, ki jih navaja sam »P. G.«, moramo pač razumeti ostavko. O kakih nelepah metodah opozicije v zvezi s »Poštarjem« ni govora in moramo proti takemu perfidnemu podtikanju upu-gospode odločno protestirati. Gospoda, ki je podpirala nešteto ovadb in sličnega, pač ni legitimirana, da bi dolžila nepravilnosti nas, ki smo se in se borimo še dalje z odprtim vizirjem. Naša borba je očitna, poštena in pravična. Tega nam gospoda okoli »P. G.« in »UPU« ne more oporekati in to ji je zelo hudo. Pripominjamo, da se ne tiče tista opozicija iz samega UPU nas prav nič, ki jo hoče »P. G.« spraviti v zvezo s »Poštarjem«.

Čeden je tudi odstavek članka »Uprava sekcije podala ostavko« v »P. G.«, ki govori o delu uprave ljubljanskega UPU za ali proti imenovanju g. dr. Janka Tavzeza za v. d. direktorja. Res čeden je in tudi zanimiv, samo ozreti se je treba malo nazaj na nekatere izjave. Sicer pa — dosti tega!

Mi okoli »Poštarija« smo Vam pa hvaležni dragi gospodje člani vodstva UPU iz Ljubljane, da ste s svojim neumornim trdom, prežeti skupnosti in mirnega sožitja poštarjev Dravske banovine, pokazali, kako umete združiti vse interesne skupine slovenskih p. t. nameščencev. Pred seboj imate razvaline in — III. kongres! Čestitamo!

## Dve stališči glede vračunavanja položajne doklade v pokojnino certifikatistom.

V številki 6. z dne 15. junija 1931 je »Poštar« v članku »O upoštevanju vojaške službe v civilni državni službi po novem uradniškem zakonu bivšim poklicnim (aktivnim) častnikom in podčastnikom (certifikatistom), rezervnim častnikom, podčastnikom in redovom« zapisal naslednje ugotovitve, ki so med prizadetimi uradniki dvignile precej prahu:

»Bivšim poklicnim podčastnikom (certifikatistom) se vojaška služba ne šteje:

1. v rok za pridobitev pravice do pokojnine v civ. drž. službi (§§ 114 [2], 113 in 116 u. z.);

2. v rok za vračunavanje položajne doklade v pokojnino (§ 124).

Iz stilizacije in strukture § 114 se jasno vidi, da je zakonodajalec poklicne podčastnike pri vštevanju vojaške službe v 10 letni rok za pridobitev pravice do pokojnine namenoma izpustil. Da se o tem prepričamo, nam je treba primerjati zgolj besedilo § 114. z besedilom § 116. Pri tem opazimo, da so podčastniki izpuščeni le v § 114., dočim so vojaški uslužbenci (voj. pisarji, nadzorniki, poslovodje voj. teh. ustanov, mojstri, zvačniki in služitelji) omenjeni v obeh paragrafih. Če naj spadajo podčastniki itak pod pojem »vojaški uslužbenci«, tedaj figurirajo v § 116 popolnoma brez potrebe, kar ni ravno verjetno. Opozoriti je treba tudi še na to, da velja za podčastnike zakon o ustroju voj-

ske in mornarice, za vojaške uslužbence pa zakon o uradnikih in da je zato zavedna zamenjava nemogoča:

Razumljivo je tedaj, da navedena razlaga pri prizadetih ni vzbudila navdušenja. Z napetostjo smo pričakovali, kaj se bo ukrenilo v konkretnih primerih. Letos v zgodnji pomladi nas je iznenadil tale odlok pravosodnega ministrstva o odmeri pokojnine:

Ministarstvo Pravde.

Br. 9699.

Ukazom Nj. Vel. kralja od 8. februara 1932. god., br. 14184 stavljen je u penziju na osnovu §§ 104/15 i 109 čin. zak. Š. J. viši kancelarijski oficial VII. grupe (ranije II. kat. 2. grupe).

Rešenjem Ministarstva Pravde od 20. V. 1926. god., br. 32262, a prema stanju na dan 1. sept. 1923. god. priznato mu je za odredjivanje prinadležnosti 29 godina i 5 meseci i 1 dan i to: državna gradjanska služba od 18. novembra 1906 do 1. sept. 1923. god. i vojnička služba od 31. marta 1894. do 17. nov. 1906. god. Ukupna njegova efektivno provedena državna služba iznosiće u smislu § 116 i 270 činovničkog zakona do 8. febr. 1932. god. kad bude penzionisan, 37 godina i 9 dana.

Pošto je imenovan navršio 10 godina stvarno provedenih u aktivnoj državnoj službi u svojstvu činovnika-kanceliste, kan-

celarijskog oficiala i višeg kancelarijskog oficiala, on je ispunio uslov za sticanje prava na ličnu penziju u smislu § 113 čin. zakona.

Prema podacima iz službeničkog lista u vezi sa odnosnim dokumentima utvrđeno je, da je imenovan rodjen 4. febr. 1872. god. te da je u vojsci dobio čin podoficira 1. okt. 1895. god. a u II. grupu II. kategorije unapredjen je bio Najvišim Ukazom od 30. marta 1930. god., br. 31517., Glavna kontrola izjavila je svoju saglasnost odlukom svojom od 12. jula 1930. god., br. 53031.

Kako je molio navršio 37 godina efektivne državne službe i 36 god. od kad je dobio čin podoficira te 50 godina života, to mu pripada za odredjivanje količine lične penzije 95% od plate i položajnog dodatka kao penzijskog osnova u smislu §§ 113, 116, 120, 123, 124 i 270 tačka 1 i 14, alineja 2 čin. zak.

Plata iznosi Din 910.— mesečno, a položajni dodatak Din 500.— mesečno. Na ime penzije pripada mu dakle od plate Din 864.50, a od položajnog dodatka Din 475.— mesečno.

Pored plate i položajnog dodatka u smislu § 259 st. 3 čin. zak. ulazi u penz. osnov i razlika, koju imenovan prima na osnovu stava 1 istog paragrafa, a koja iznosi Din 490.50 mesečno. Od toga iznosa pripada mu za penziju Din 465.98 mesečno.

Š-u pripada dakle na ime lične penzije ukupno Din 1805.48 para.

Sa izloženog

rešavam:

Š-u, višem kancelarijskom oficialu pripada pravo na ličnu penziju u iznosu od Din 1805.48 (hiljadu osamstotina pet 48/100) mesečno sa pripadajućim dodacima na skupoću, počev od 1. aprila 1932. god. pa sve dok ne nastupi jedan od slučajeva predvidjenih u § 132. čin. zakona.

Beograd, 12. marta 1932.

Ta odlok je tedaj v popolnem nasprotju z našo trditvijo, kajti po našem mnenju bi pripadalo Š-u za 24 let, 4 mesece in 23 dni civ. drž. službe le 50% položajne doklade. Še najbolj pa smo se čudili temu, da je ocenila glavna kontrola ta odlok spričo 2. odst. § 114. in § 124. kot pravilen.

Pred kratkim smo zaznali za prvi odlok našega ministrstva v enaki zadevi, ki pa se docela krije z razlago »Poštarija« in ki je zato v diametralnem nasprotju z zgoraj citiranim odlokom pravosodnega ministrstva. Odlok nadrejenega prometnega ministrstva slove takole:

Ministarstvo Saobraćaja,  
Pošte, Telegrafi i Telefoni  
Beograd.

P. T. br. 84.824/32.

X. Y., p. t. činovnik VI. grupe, penzionisan je Ukazom Nj. Vel. Kralja od 13. okt. 1932. god. P. T. br. 90678 na osnovu t. 3 § 104. Zakona o činovnicima. Komisija obrazovana na osnovu § 84. Zakona o činovnicima utvrdila je stanje zdravlja imenovanoga 13. juna 1932. god.

Iz proverjenih zvaničnih isprava i podataka u službeničkom listu imenovanoga utvrđeno je ovo:

I. da je rodjen 10. februara 1880. god.;

II. da ima ovu službu:

1. po § 113. Zakona o činovnicima: a) u svojstvu p. t. oficijanta, adjunkta i poštara III. kl. od 1. maja 1910. god. do 31. avgusta 1923. god.;

b) u svojstvu p. t. činovnika II. kategorije 3. grupe od 1. septembra 1923. god., p. t. činovnika II. kategorije 2. grupe od 13. juna 1927. god. a u svojstvu p. t. činovnika II. kategorije 1. grupe od 30. maja 1930 do 31. marta 1931. god.;





## Pojasnila.

### Zabrane za račun zadruga državnih službenika.

Na pitanje jedne direkcije, a na osnovu objašnjenja Ministarstva Finansija br. 46416 od 12. novembra t. g. da je se ovo uputstvo:

Prema čl. 56, tač. 7. zakona o zadrugama državnih službenika od 3. novembra 1931 za svoja potraživanja od zadrugara može i zadruga u svakom slučaju tražiti obezbeđenje i naplatu na prinadležnosti zadrugara na isti način kod istih vlasti i sa jednakim pravima predvidjenim u prethodnoj (6) tački, a prema tač. 6. zabarana se može staviti na prinadležnosti svakog zadrugara u visini dozvoljenoj zakonom o činovnicima. Drugim rečima, za potraživanje zadruga od zadrugara može se staviti zabrana na prinadležnosti u smislu § 264, st. 1. zakona o činovnicima od 31. marta 1931. bez obzira na to da li postoji ili ne pristanak zadrugara, da mu se stavi i udejuje zabrana na prinadležnosti.

Skraće se pažnja na odredbu § 264., st. 3. zakona o činovnicima po kojoj se članovima zadruga za podizanje stanova more po njihovom pristanku staviti zabrana do 50% aktivnih i penzijskih prinadležnosti ako postoje i ostali uslovi navedeni u ovoj odredbi.

### Pojasnilo glede upokojencev in dijakov inozemstvu.

Beograd, 12. decembra. Zaradi pogrešnega tolmačenja odluka financa ministarstva glede državnih upokojencev, ki žive v inozemstvu in med katerimi se je razširila vest, da se morajo do 15. decembra vrniti v Jugoslavijo, ako hočejo še nadalje uživati pokojnino, se je obrnil minister g. dr. Albert Kramer kot zastopnik zunanjega ministra na financa ministra g. dr. Djordjevića ter v sporazumu z njim brzojavno obvestil naše poslaništvo na Dunaju, na čigar področju so se te vesti zlasti širile, da odredba financa ministarstva samo določa, da se pokojnine upokojencem, ki žive v inozemstvu, v bodoče ne bodo več pošiljale v inozemstvo v valuti dotične države, marveč da se bodo izplačevale v državi, in sicer v dinarjih. Nihče izmed upokojencev, ki žive v inozemstvu, torej ni prisiljen, vrniti se v Jugoslavijo in ne izgubi pokojnine, če se ne vrne, marveč ima pravico, da pokojnino

dvigne ali sam ali pa po svojem pooblaščenju pri pristojni državni blagajni.

Podobne vesti so se razširile tudi glede dijakov, ki studirajo v inozemstvu, češ, da se bo vsem, ki niso v zadnjih dveh semestrih svojega studija, ukinilo nakazovanje in odzelo potne liste. Financa ministarstvo je odredilo, da se takim dijakom v bodoče ne bodo več nakazovale vsote, potrebne za njihovo vzdrževanje v inozemstvu, v tujih devizah. V ostalem pa se išče način, da bi se tem dijakom s posebnim aranžmanom olajšal položaj, ki je nastal zaradi potrebe, da tudi naša država z vsemi sredstvi čuva svoje zaolge deviz.

### Kako se računajo prispevki za uradniški pokojninski sklad.

Ministarstvo za promet je z odredbo P. t. števil. 50229/IX od 3. junija 1931, Vesnik št. 12 ex 1931, pojasnilo, da se po § 259, u. z. od 31. marca 1931 v osnovu za uradniški pokojninski sklad ne računa razlika med plačo po novem uradniškem zakonu ter vsoto osnovne in položajne plače po prejšnjem zakonu odnosno razlika med novo položajno doklado in prejšnjo doklado na službo.

Z odredbo ministarstva financ, oddelek državnega računovodstva, števil. 118300 od 3. oktobra 1932, Vesnik števil. 21 ex 1932, pa je izšla razlaga, da je treba razliko, ki jo prejemale drž. uslužbenci po § 259, u. z. od 31. marca 1931, smatrati kot sestavni del plače, ki kot taka prehaja v osnovu za vlaganje v uradniški pokojninski sklad.

Po tej odredbi bo računsko-ekonomski odsek direkcije predpisal in odtegoval od slej prizadetim uslužbencem prispevke za uradniški pokojninski sklad od plače, položajne doklade in razlike po § 259, u. z. za čas od 1. aprila 1931 do 30. novembra 1932; še neplačane prispevke za razlike po § 259, uradniškega zakona pa bo odtegnil v plačilnih polah v enem do treh obrokih.

### STALNO OMIZJE!

V četrtek 5. januarja 1933 na svidenje pri »Sokolu«!

Pridite polnoštevilno!

Anonimni poštni pesnik se to pot ni oglasil. — Pozivamo ga na zvesto sodelovanje!

### ZAHVALA.

Podpisana se kar najtopleje zahvaljujem Osrednjemu društvu nižjih pošt. in brzojav. uslužbencev za denarno podporo, katero mi je izročil centralni predsednik g. Penko Josip ob priliki umrlega soproga Gruberja Josipa, p. t. poduradnika v Celju. — Še enkrat najlepša hvala!

V Celju, novembra 1932.

Žalujoča soproga Viktorija Gruber.

ŠIRITE »POŠTARJA«!

ŠIRITE »POŠTARJA«!

ŠIRITE »POŠTARJA«!

## Ne položi

# »Poštarja« v kot,



## dokler ga nisi

## prečital!

Je razlika: govoriti v slavnostni dvorani za mizo ali pa v gostilni pod mizo.

»Denar,« je dejal neki pesnik, »je imeniten služabnik, a strašen gospodar.«



### Delo

v teh težkih časih lahko dobi še najlažje vsak z upeljavo pletenja na domu. Mi damo vsakemu delo, s tem da napravljeno pletenino sproti prevzemamo, dajemo predivo in plačujemo zaslužek za pletenje, kar spričuje veliko zahvalnih pisem. Če hočete delati in zaslužiti, obrnite se, prosimo, zaupno po brezplačne prospekte na trdko:

Domača pletarska industrija  
**Josip Kališ, Maribor**  
Trubarjeva 2, oddelek 37

Trgovina usnja in čevljar-  
skih potrebščin po najnižjih  
cenah, se priporoča

### Franc Erjavec

trgovina z usnjem  
Ljubljana, Stari trg 11 a

### Aleks. Oblat

veletrgovina čevljev vseh vrst.  
Poštni uslužbenci popust.  
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 18

**Dobra kvaliteta, izvrstna izdelava  
in nizke cene je naše geslo!**

# TRGOVSKA HIŠA ANT. KRISPER

## LJUBLJANA

STRITARJEVA UL. 1-3 — MESTNI TRG 26

Pletenine, rokavice, nogavice, perilo, damski plašči, steklo, porcelan, otroške igračke, usnjeni izdelki, kuhinjska posoda, potrebščine za šivilje in krojače, snežni čevlji, galoše in čevlji vseh vrst lastnega izdelka.

## Medić-Zankl, Ljubljana

Lastnik Franjo Medić

Firnež, laneno olje, laki, oljate in suhe barve

**Kupujte le pri trdkah, ki oglašajo  
v našem glasilu!**